

HỘI ĐỒNG BIÊN SOẠN: TRỊNH HOÀI THU – PHẠM THỊ LAN ANH
NGUYỄN VĂN QUYẾT – LÊ HUY TRÍ – BÙI VIỆT HÙNG – NGUYỄN THỊ THU HƯƠNG
TRỊNH CAO KHẢ – TRẦN NGỌC KHOA – BÙI THỊ BÍCH NGỌC – NGUYỄN QUANG NHẬT
ĐẶNG THỊ KIM THANH – TRẦN HẢI TOÀN – NGUYỄN KHẮC TÚ – PHẠM THỊ VƯỢNG

TÀI LIỆU GIÁO DỤC

AN TOÀN GIAO THÔNG

Dành cho học sinh lớp

5

CHƯƠNG TRÌNH AN TOÀN GIAO THÔNG CHO NỤ CƯỜI TRẺ THƠ

MỤC LỤC

Bài 1. Điều khiển xe đạp chuyển hướng an toàn	4
Bài 2. Phòng tránh tai nạn giao thông nơi tầm nhìn bị che khuất	8
Bài 3. Tham gia giao thông đường hàng không an toàn	11
Bài 4. Ứng xử khi gặp sự cố giao thông	16
Bài 5. Em làm tuyên truyền viên an toàn giao thông	20

Giải thích biểu tượng:

Khởi động: Các em được huy động những kiến thức, kĩ năng, kinh nghiệm của bản thân về các vấn đề có liên quan đến chủ đề bài học.

Khám phá: Các em được tìm hiểu, khám phá nội dung kiến thức theo chủ đề bài học.

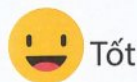
Thực hành: Các em được sử dụng những kiến thức vừa tiếp thu ở phần *Khám phá* và những kiến thức các em đã có để xử lí, giải quyết những nhiệm vụ, tình huống giao thông cụ thể.

Vận dụng: Các em được vận dụng những kiến thức, kĩ năng đã được học vào thực tiễn tham gia giao thông.

Tự đánh giá: Giúp các em tự đánh giá kiến thức, kĩ năng mình đã đạt được sau bài học. Với các mức:

Tốt

Đạt

Cần cố gắng

*Hãy bảo quản, giữ gìn sách để
dành tặng các em học sinh lớp sau.*

LỜI NÓI ĐẦU

Các em học sinh yêu quý!

Bộ Tài liệu Giáo dục an toàn giao thông – Dành cho học sinh tiểu học được biên soạn dành riêng cho các em, sẽ đồng hành cùng các em trong học tập, tìm hiểu về an toàn giao thông và giúp các em tham gia giao thông an toàn.

Bộ tài liệu gồm 5 cuốn dành cho học sinh các lớp 1, lớp 2, lớp 3, lớp 4, lớp 5. Mỗi cuốn có 5 bài học, mỗi bài học tương ứng với một chủ đề an toàn giao thông gần gũi với cuộc sống, sinh hoạt hàng ngày của các em. Các hình ảnh, tình huống tham gia giao thông sinh động trong mỗi bài học sẽ giúp các em tìm hiểu, khám phá, thực hành và vận dụng kiến thức, kĩ năng về an toàn giao thông, phát triển năng lực tham gia giao thông an toàn. Thật thú vị phải không các em!

Các em ạ! Việc học tập chỉ có ý nghĩa khi các em vận dụng tốt những điều được học để tham gia giao thông an toàn, phòng tránh được những nguy hiểm, tai nạn đáng tiếc có thể xảy đến. Các em cũng nhớ chia sẻ những điều mình đã học được với những người xung quanh để mọi người cùng thực hiện nhé!

Hi vọng bộ tài liệu sẽ đem đến cho các em nhiều điều bổ ích và lí thú. Những kiến thức và kĩ năng mà các em học được sẽ là hành trang quý giá bảo vệ các em trên khắp mọi nẻo đường.

Chúc các em học tập vui vẻ và tham gia giao thông an toàn!

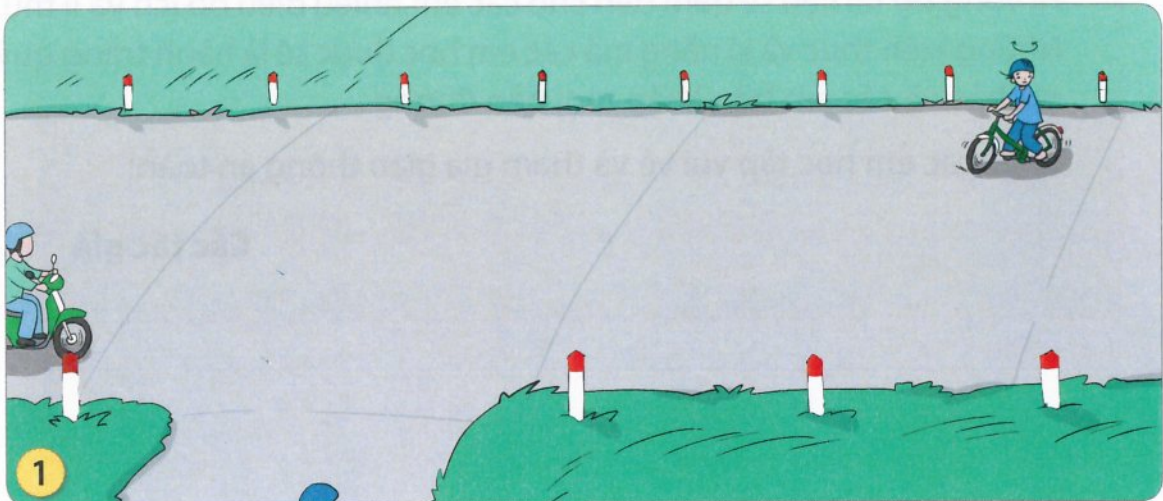
Các tác giả

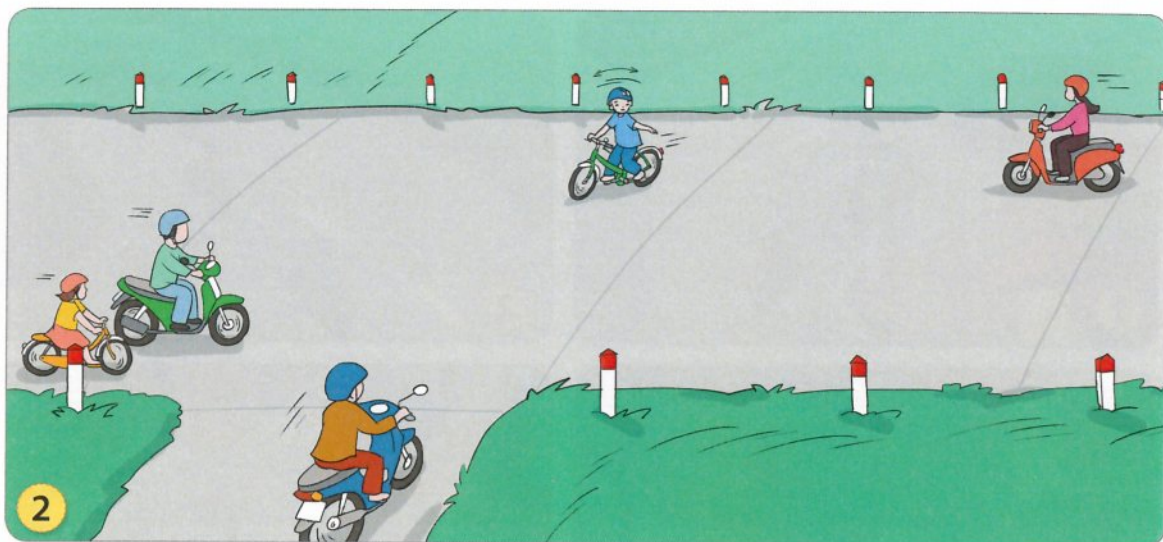
A side-view illustration of a green and orange bicycle. The frame is green, the handlebars and seat are orange, and the pedals are orange. A white basket is attached to the handlebars. The bicycle has a red reflector on the rear wheel and a kickstand. The wheels are black with many spokes.

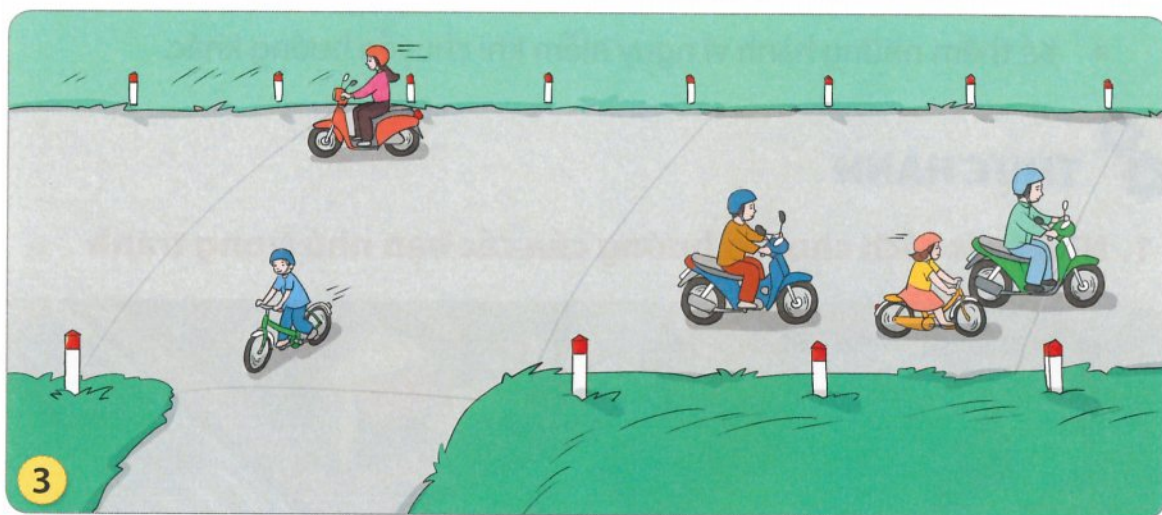
Bước 1: Xác định hướng đi sớm, giảm tốc độ.

Bước 2: Quan sát mọi phía (trái, phải, trước, sau), khi thấy đảm bảo an toàn thì đưa ra tín hiệu báo chuyển hướng.

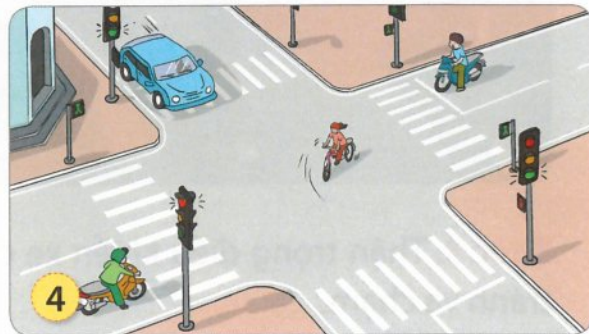
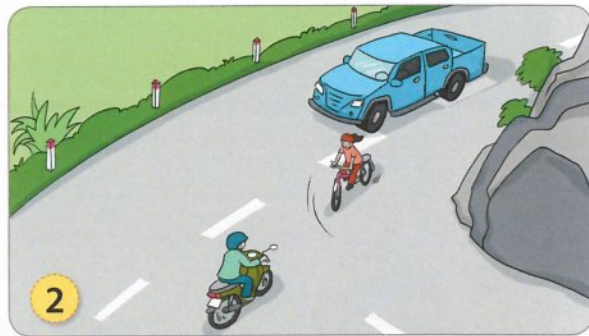
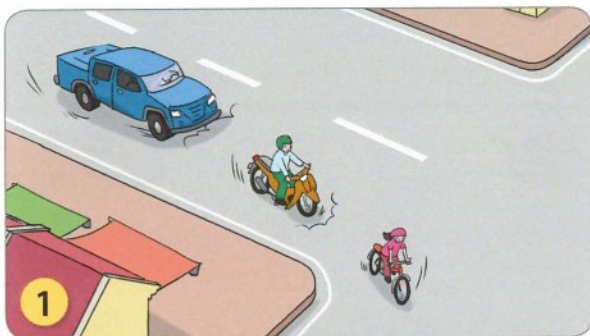
Bước 3: Thận trọng điều khiển xe chuyển hướng và luôn quan sát phòng tránh va chạm.

- Nhường đường cho người đi bộ và các phương tiện khác.
- Chấp hành hiệu lệnh điều khiển giao thông.
- Nếu đường đi có nhiều xe qua lại, em phải dắt xe qua đường tại nơi có vạch kẻ đường dành cho người đi bộ (khi đèn tín hiệu dành cho người đi bộ bật sáng màu xanh).

2. Tìm hiểu một số hành vi nguy hiểm khi chuyển hướng

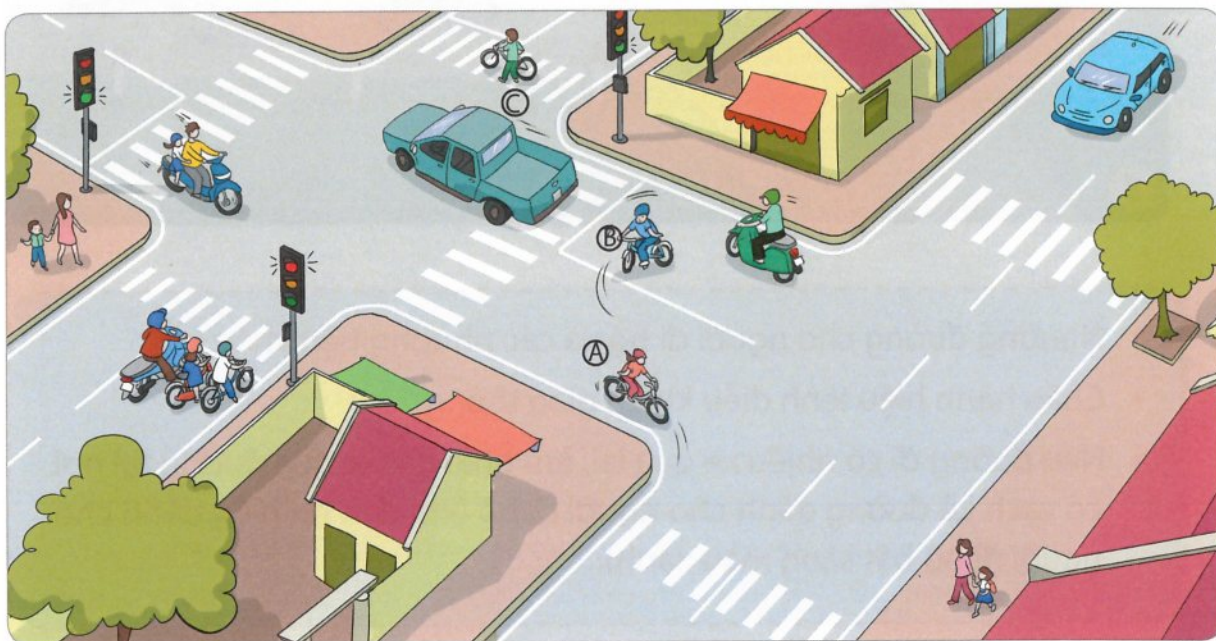
- Quan sát tranh và chỉ ra những hành vi nguy hiểm khi chuyển hướng.

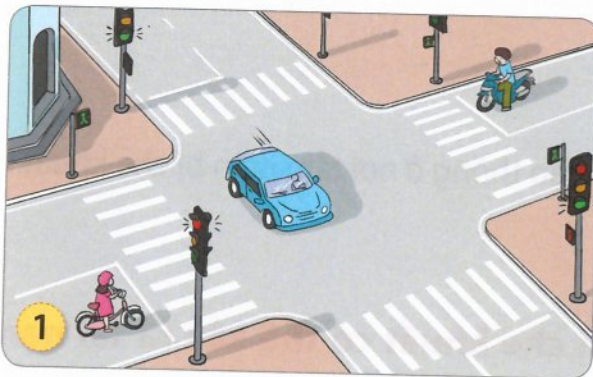
- Kể thêm những hành vi nguy hiểm khi chuyển hướng khác.

THỰC HÀNH

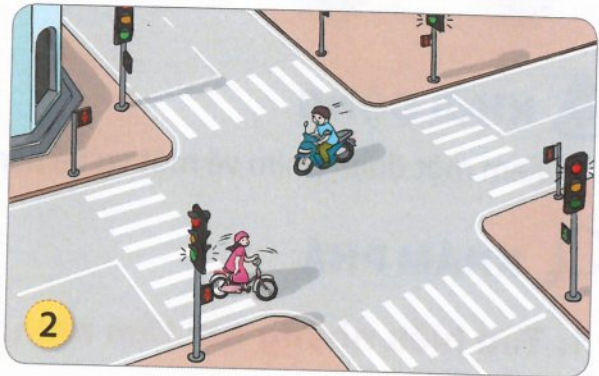
1. Nhận xét cách chuyển hướng của các bạn nhỏ trong tranh

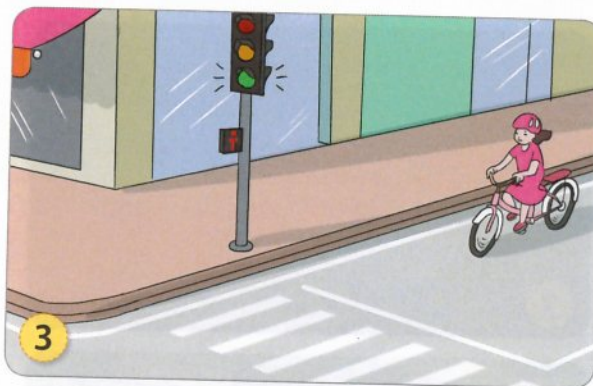
2. Sắp xếp các bức tranh theo đúng thứ tự chuyển hướng an toàn tại nơi đường giao nhau có đèn tín hiệu giao thông

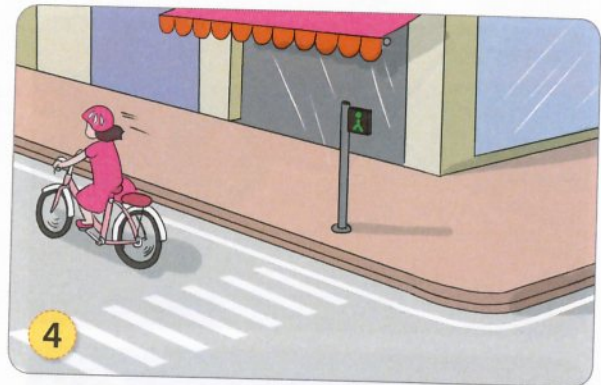
Đèn đỏ – dừng lại trước vạch dừng

Đèn xanh – quan sát an toàn xung quanh, đưa ra tín hiệu chuyển hướng

Giảm tốc độ khi gần đến nơi đường giao nhau

Tiếp tục di chuyển, vẫn chú ý an toàn

VẬN DỤNG

1. Quan sát, chú ý những nơi phải chuyển hướng nếu em đi xe đạp tới trường
2. Nêu cách chuyển hướng của em tại những nơi đó

Sau bài học, em đã:

- Biết cách điều khiển xe đạp chuyển hướng an toàn.
- Nhận biết và tránh thực hiện một số hành vi nguy hiểm khi điều khiển xe đạp chuyển hướng.

KHỞI ĐỘNG

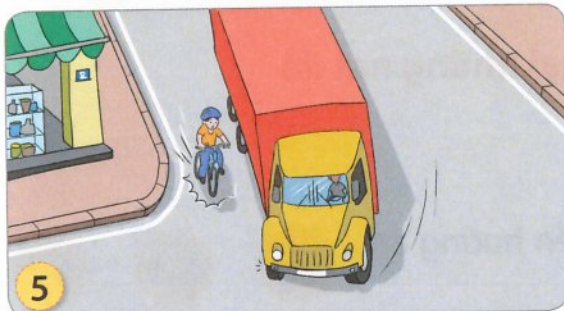
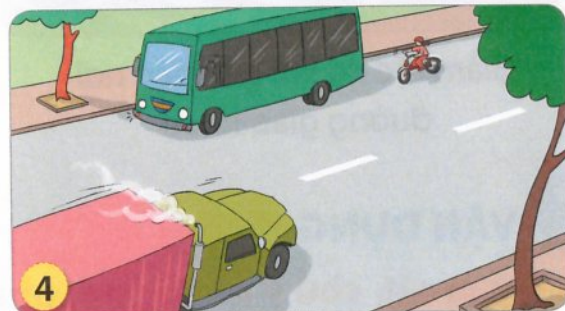
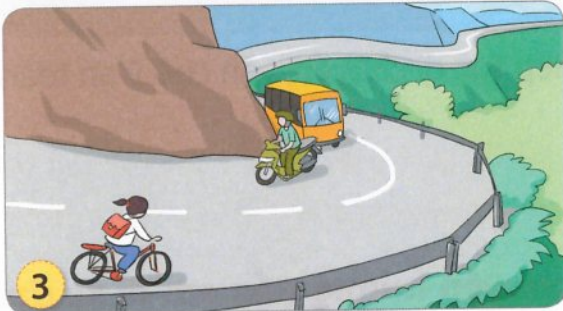
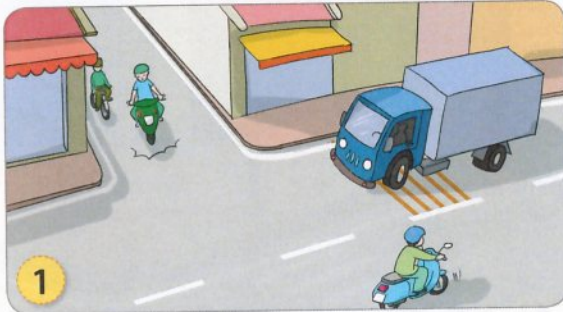
Xem một đoạn phim về một vụ tai nạn giao thông ở nơi tầm nhìn bị che khuất.

KHÁM PHÁ

1. Tìm hiểu những nơi tầm nhìn bị che khuất có thể xảy ra tai nạn giao thông

- Quan sát tranh và chỉ ra những nơi tầm nhìn bị che khuất có thể xảy ra tai nạn giao thông.

- Kể những nguy cơ xảy ra tai nạn giao thông ở những nơi tầm nhìn bị che khuất trên con đường đến trường.

2. Cách phòng tránh nguy cơ xảy ra tai nạn giao thông nơi tầm nhìn bị che khuất

- Đọc thông tin và trao đổi với bạn về cách phòng tránh nguy cơ xảy ra tai nạn giao thông ở nơi tầm nhìn bị che khuất.

Để phòng tránh nguy cơ xảy ra tai nạn nơi tầm nhìn bị che khuất, các em cần ghi nhớ:

- Đi chậm, chú ý quan sát và lắng nghe xung quanh. Nhận diện, phán đoán những yếu tố nguy hiểm có thể xảy ra. Khi thấy đảm bảo an toàn mới tiếp tục di chuyển bình thường.
- Khi đi vào nơi thiếu ánh sáng, hãy lắng nghe tiếng còi xe, tiếng động cơ từ các phương tiện và chú ý ánh đèn xe để nhận biết xe đang đi tới.
- Khi đi đường lúc trời tối, nên mặc quần áo sáng màu, phản quang để người khác dễ nhận biết.
- Tại những góc khuất, tầm nhìn bị hạn chế bởi vật cản như ngôi nhà, bức tường, cây cối, các loại xe to, không được thực hiện các hành động: dừng đỗ xe, quay đầu, chuyển hướng, vượt xe ...

THỰC HÀNH

1. Quan sát tranh và chỉ ra những tình huống nguy hiểm có thể xảy ra tai nạn giao thông do tầm nhìn bị che khuất

2. Thực hành xây dựng bảng phòng tránh nguy cơ xảy ra tai nạn giao thông tại nơi tầm nhìn bị che khuất (theo mẫu)

Nơi tầm nhìn bị che khuất	Cách phòng tránh
Nơi giao nhau giữa đường và ngõ	
Đi đường lúc trời tối hoặc những nơi thiếu ánh sáng	
Nơi đường khúc khuỷu, ngoằn ngoèo	
Nơi tầm nhìn bị che khuất bởi các phương tiện giao thông	

VẬN DỤNG

Thảo luận với bạn và đưa ra cách phòng tránh tai nạn giao thông ở những nơi tầm nhìn bị che khuất trên đường đến trường.

Sau bài học, em đã:

- Nhận biết được một số tình huống có thể xảy ra tai nạn giao thông ở những nơi tầm nhìn bị che khuất.
- Thực hiện hành vi phòng tránh những tình huống có thể xảy ra tai nạn giao thông ở những nơi tầm nhìn bị che khuất.

KHỞI ĐỘNG

Xem đoạn phim hướng dẫn an toàn bay.

KHÁM PHÁ**1. Tìm hiểu những việc cần làm khi tham gia giao thông đường hàng không**

- Đọc thông tin và trao đổi với bạn bè về việc:

a. Chuẩn bị cho chuyến bay

- Chuẩn bị giấy tờ tùy thân: Giấy khai sinh hoặc hộ chiếu.
- Có mặt tại sân bay trước ít nhất 2 tiếng để làm thủ tục.
- Chuẩn bị hành lí gọn gàng, không để đồ vật bị cấm trong hành lí xách tay, như: dao, kéo hoặc các vật bằng kim loại sắc, nhọn khác....
- Ghi nhớ số điện thoại của người lớn đi cùng.

b. Làm thủ tục kiểm tra trước khi lên máy bay

- Xếp hàng làm thủ tục kiểm tra.
- Luôn đứng phía trước hoặc bên cạnh người lớn đi cùng theo hàng khi làm thủ tục vào sân bay.
- Quan sát, lắng nghe và làm theo hướng dẫn của nhân viên trong sân bay.

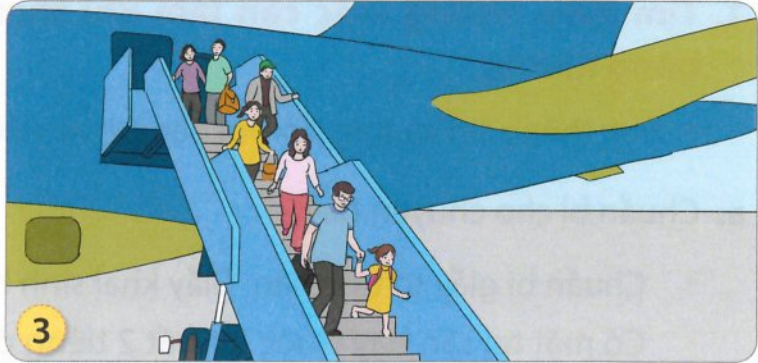

c. Lên, xuống máy bay an toàn

- Thực hiện theo hướng dẫn của tiếp viên hàng không.

- Xếp hàng ngay ngắn khi lên, xuống máy bay.

d. Ngồi an toàn trên máy bay

- Ngồi đúng số ghế ghi trên thẻ lên máy bay.

- Ngồi ngay ngắn, thắt dây an toàn, giữ trật tự và chú ý lắng nghe, quan sát hướng dẫn của tiếp viên hàng không.

2. Tìm hiểu một số hành vi cần tránh khi tham gia giao thông đường hàng không

- Quan sát tranh và chỉ ra những hành vi cần tránh khi tham gia giao thông đường hàng không.

Tuyệt đối tuân thủ hướng dẫn của nhân viên hàng không khi tham gia giao thông đường hàng không, đặc biệt khi ngồi trên máy bay.

THỰC HÀNH

1. Quan sát và chỉ ra những hành vi chưa đúng khi tham gia giao thông đường hàng không

2. Sắm vai xử lý tình huống

Tình huống: Tết đến, lần đầu tiên Bông và em trai được bố đưa đi thăm họ hàng bằng máy bay. Khi ra sân bay, Bông và em trai nhìn thấy rất nhiều đồ mới, lạ. Nào là thang máy, nào là xe đẩy, nào là máy bay to ơi là to... Em trai Bông vui lắm, nói cười rất to và tung tăng nhảy nhót, kể cả khi đứng xếp hàng ở quầy làm thủ tục kiểm tra.

Nếu là Bông, em sẽ nói gì với em trai? Sắm vai xử lý tình huống nêu trên.

VẬN DỤNG

Xây dựng bảng những việc cần làm để đảm bảo an toàn khi tham gia giao thông đường hàng không của em (theo mẫu).

Chuẩn bị cho chuyến bay	
Làm thủ tục kiểm tra trước khi lên máy bay	
Lên, xuống máy bay	
Ngồi trên máy bay	

Sau bài học, em đã:

- Biết được những việc cần làm khi tham gia giao thông đường hàng không.
- Tránh thực hiện những hành vi chưa đúng khi tham gia giao thông đường hàng không.

KHỞI ĐỘNG

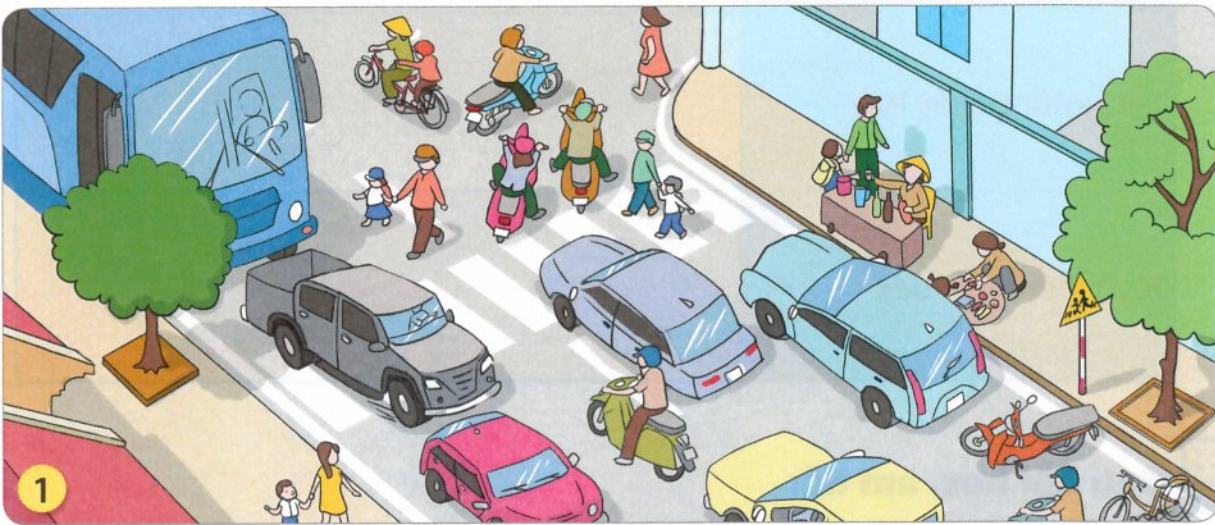
Xem đoạn phim về sự cố giao thông.

KHÁM PHÁ

1. Tìm hiểu một số sự cố giao thông thường xảy ra

- Quan sát tranh và nói các sự cố giao thông trong các tranh sau đây.

- Kể thêm những sự cố giao thông khác mà em biết.

2. Cách ứng xử khi gặp sự cố giao thông

- Đọc và trao đổi với bạn bạn cách ứng xử khi gặp sự cố giao thông.

a. Tắc đường:

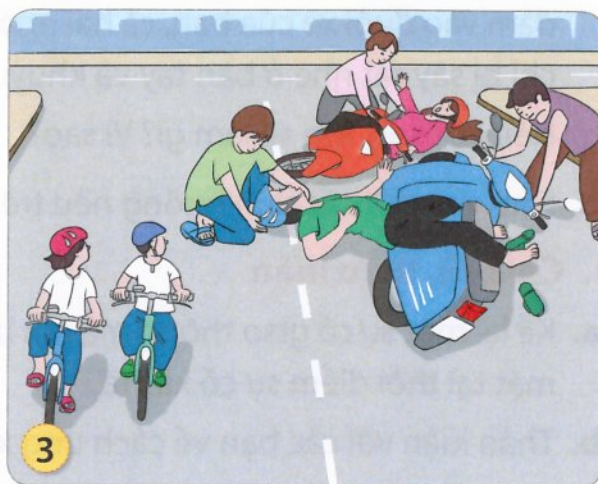
- Giữ bình tĩnh, không vội vàng;
- Thực hiện theo tín hiệu đèn giao thông và tuân thủ hướng dẫn của người điều khiển giao thông;
- Không đi sai luật: không đâm ngang, chạy ngược chiều để tìm lối thoát, không chạy vào làn xe cơ giới.

b. Em nhìn thấy tai nạn giao thông:

- Nếu đường vắng, không có ai chứng kiến và giúp đỡ người gặp nạn, em nên dừng xe, quan sát người bị nạn có cần hỗ trợ hay không. Nếu em có thể giúp người bị nạn thì trực tiếp làm, nếu không em hãy nhờ người lớn.

- Nếu đường đông, có nhiều người lớn chứng kiến và giúp đỡ người gặp nạn, em không nên dừng lại mà tiếp tục di chuyển để tránh tắc đường.

- Trong trường hợp bị thương, em hãy nhờ người lớn giúp đỡ hoặc nhờ gọi điện cho người thân (em nhớ học thuộc số điện thoại của người thân trong gia đình).
- Trong trường hợp va chạm giao thông nhẹ, không gây thương tích, em có thể tự đứng dậy và tiếp tục di chuyển.

THỰC HÀNH

1. Sắm vai xử lý tình huống

a. Xử lý tình huống:

Tình huống 1: Bi và Bốp đang đạp xe đi học. Cách trường khoảng 300m, làn đường phía các bạn đang đi bị tắc vì quá đông, còn làn đường bên kia vẫn thông thoáng. Bốp với bảo Bi “Mình đi sang làn bên kia cho nhanh, sắp muộn học rồi đấy”.

Nếu là Bi, em sẽ nói gì với Bốp? Vì sao?

Tình huống 2: Bông đang đi bộ trên vỉa hè, bỗng một bạn học sinh đang đi xe đạp mất lái đâm vào gốc cây ở ngay trước mặt Bông. Bạn học sinh bị xe đạp đè vào chân và có vẻ đau đớn.

Nếu là Bông, em sẽ làm gì? Vì sao?

Tình huống 3: Trên đường đi học về nhà, bạn đi xe đạp đằng trước xe đạp của Bống đột ngột đánh tay lái để tránh ổ gà. Bống không phanh kịp và đâm vào đuôi xe của bạn, cả hai ngã ra giữa đường. Rất may là Bống và bạn chỉ bị sây sát nhẹ ở bàn tay và khuỷu tay.

Nếu là Bống, em sẽ làm gì? Vì sao?

b. Sắm vai xử lý các tình huống nêu trên.

2. Chia sẻ, thảo luận

- Kể lại một sự cố giao thông mà em biết và cách ứng xử của những người có mặt tại thời điểm sự cố xảy ra.
- Thảo luận với các bạn về cách ứng xử đó và rút ra bài học.

VẬN DỤNG

Xây dựng bảng quy tắc ứng xử của em khi gặp sự cố giao thông (theo mẫu).

BẢNG QUY TẮC ỨNG XỬ CỦA EM KHI GẶP SỰ CỐ GIAO THÔNG

Sự cố giao thông	Quy tắc ứng xử
Tắc đường	
Em nhìn thấy tai nạn giao thông	

Sau bài học, em đã:

- Nhận biết được một số sự cố giao thông thường gặp.
- Biết cách xử lý một số sự cố giao thông đơn giản.

KHỞI ĐỘNG

Nghe hoặc hát một bài hát về an toàn giao thông.

KHÁM PHÁ**1. Tìm hiểu vai trò, ý nghĩa của công tác tuyên truyền an toàn giao thông**

- Quan sát tranh và cho biết:
- Ai làm tuyên truyền viên an toàn giao thông?
- Có những hình thức tuyên truyền an toàn giao thông nào.

2. Thực hiện công tác tuyên truyền an toàn giao thông

- a. Xác định mục tiêu và xây dựng nội dung và hình thức tuyên truyền**
- *Xác định mục tiêu, đối tượng tuyên truyền*
 - *Mục tiêu: Chủ đề an toàn giao thông cần tuyên truyền.*

- Đối tượng: Học sinh, phụ huynh, hàng xóm, nhân dân....

- *Xác định hình thức tuyên truyền*

Học sinh có thể lựa chọn một hình thức hoặc phối hợp nhiều hình thức để thực hiện công tác tuyên truyền (có thể tham khảo một số hình thức tuyên truyền ở phần *Khám phá*).

- *Xây dựng nội dung an toàn giao thông cần tuyên truyền*

Học sinh có thể lựa chọn một trong các chủ đề, bài học về an toàn giao thông đã được học từ lớp 1 đến lớp 5 để xây dựng nội dung, chủ đề tuyên truyền về an toàn giao thông.

b. Lập kế hoạch thực hiện

- Kế hoạch ghi chi tiết các nội dung cơ bản (theo mẫu) như sau:

Stt	Nội dung thực hiện	Người thực hiện	Thời gian thực hiện	Ghi chú
Bước 1	Xác định mục tiêu, đối tượng tuyên truyền:			
Bước 2	Xác định hình thức tuyên truyền:			
Bước 3	Xây dựng nội dung tuyên truyền:			
Bước 4	Thực hiện công tác tuyên truyền:			

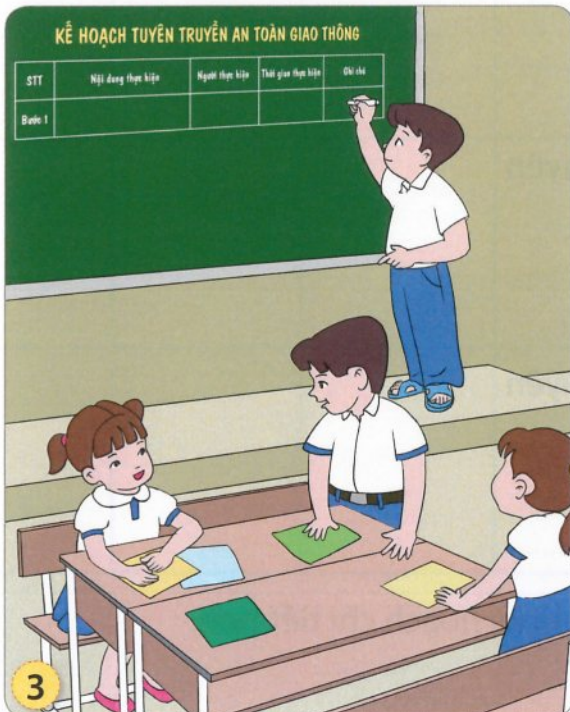
- Em có thể bổ sung thêm cột để ghi kế hoạch chi tiết hơn.

c. Thực hiện công tác tuyên truyền

THỰC HÀNH

Sắp xếp các tranh theo quy trình thực hiện công tác tuyên truyền an toàn giao thông.

VẬN DỤNG

Em hãy lựa chọn một chủ đề về an toàn giao thông, xây dựng kế hoạch và tuyên truyền vấn đề đó tới các bạn học cùng lớp.

Sau bài học, em đã:

- Nắm được các hình thức tuyên truyền an toàn giao thông.
- Có thể lập kế hoạch tuyên truyền về an toàn giao thông.
- Thực hiện tuyên truyền về an toàn giao thông tới mọi người xung quanh.

Hội đồng thẩm định

Chủ tịch TẠ NGỌC TRÍ
Phó Chủ tịch TRỊNH THU HÀ
Thư kí HOÀNG MAI LÊ

Các ủy viên:

Đỗ Anh Dũng - Nguyễn Thị Việt Hà - Nguyễn Việt Hà - Nguyễn Thị Hồng Hạnh
Nguyễn Thúy Hương - Trịnh Vĩnh Long - Bùi Thị Thanh Mẫn - Tạ Thị Hồng Minh
Hoàng Thị Minh Thanh - Võ Thị Kim Trâm - Bùi Anh Tuấn - Nguyễn Ngọc Yến

Biên tập nội dung:

NGUYỄN VĂN BA

Minh họa và trình bày bìa:

PHẠM VIỆT QUANG

Bản quyền thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo

TÀI LIỆU GIÁO DỤC AN TOÀN GIAO THÔNG - DÀNH CHO HỌC SINH LỚP 5

Mã số:

In bản (QĐ in số.....), khổ 19 x 26,5cm

In tại:

Địa chỉ:

Số ĐKXB:

Số QĐXB: ngày tháng năm 2020

In xong và nộp lưu chiểu tháng năm 2020

Mã số ISBN